

ILGALAIKIS KENDO PLĖTROS LIETUVOJE STRATEGINIS PLANAS 2015-2025m.

1. BENDRYBĖS.

1) **Apibūdinimas.** Kendo (jap. “kardo kelias”) – senuoju tradiciniu japonų kovos kardais pagrindu sukurta šiuolaikinė kovos meno rūšis. Tapusi bendrakultūrinio paveldo dalimi, kendo gali būti klasifikuojama kaip dvikovinė neolimpinė sporto šaka, tačiau jos praktiką pagrindžiantys filosofiniai principai ir metodiniai aspektai leidžia traktuoti kendo kaip valingųjų asmenybės charakterio savybių bei moralinių vertybių ugdymo priemonę, nepriklausomai nuo tautybės ir įsitikinimų.

2) **Oficiali kendo koncepcija** (Patvirtinta Visos Japonijos Kendo Federacijos (AJKF))

Kendo yra žmogiškojo charakterio ugdymas per kardo naudojimo principus.

Kendo praktikos tikslai –

Siekti kūno ir dvasios vienybės,

Lavinti stiprią ir valingą asmenybę,

Teisingų ir atkaklių užsiėmimų dėka

Siekti tobulėjimo kendo mene.

Gerbti žmogiškąjį orumą ir garbę,

Mokytis atviro bendravimo su kitais žmonėmis

Ir visą gyvenimą lavinti save.

To siekiantis žmogus sugebės:

Mylėti savo šalį ir visuomenę,

Vystyti kultūrą

Bei prisidėti prie taikos

Ir visų tautų klestėjimo.

2. MISIJA

Lietuvos Kendo Asociacijos (LKA) paskirtis – plėtoti kendo Lietuvoje, skatinti ir gilinti praktines bei teorines žinias apie šį kovos meną bei vadovaujantis oficialia kendo koncepcija ugdyti besitreneriuojančių visuomenės narių asmenybes.

LKA siekia stiprinti ir skatinti draugiškus ryšius tarp asociacijos narių ir asmenų, praktikuojančių tradicinį japonišką fechtavimą, visame pasaulyje. Taip pat organizuoti seminarus, varžybas, trenerių instruktažą ir egzaminus Lietuvoje, koordinuoti bei skleisti informaciją jos nariams.

Lietuvos Kendo Asociacija savo veiklą grindžia ir organizuoja Europos Kendo Federacijos (EKF), oficialiai pripažinusios LKA vienintele jos nare Lietuvos Respublikoje, bei Tarptautinės Kendo Federacijos (FIK) nuostatais.

3. SITUACIJOS ANALIZĖ

3.1 POLITINIAI VEIKSNIAI:

LKA vienu esminių savo tikslų laiko plėtoti sportui ir kovos menams būdingas kultūros, socialines bei švietimo funkcijas ir ugdyti žmogiškąjį charakterį per kardo meno principus. Šis siekis bei kendo koncepcija iš esmės atitinka tarptautines ir mūsų valstybės nuostatas, pateiktas Europos Bendrijos Komisijos „Baltojoje knygoje dėl sporto“ (Briuselis, 11.07.2007). Joje pabrėžiama, jog sportas šiuolaikinėje visuomenėje yra vis didesnę reikšmę įgaunantis socialinis ir ekonominis reiškinys, padedantis siekti Europos Sąjungos strateginių solidarumo ir gerovės tikslų.

Šiuo metu vykdoma Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto politika ypač pabrėžia palankių sąlygų žmogaus asmenybei formuotis sudarymo svarbą, tinkamų socialinių nuostatų kūno kultūros vertybių atžvilgiu susidarymo svarbą, skatina jomis vadovautis ir siekti vis tobulėti. Ši politika siekia sudaryti galimybes vykdyti talentingų sportininkų atranką, gambiausius ugdyti, rengti svarbiausioms tarptautinėms sporto varžyboms –Pasaulio ir Europos čempionatams, universiadoms. Norima, kad gerais sportiniais rezultatais būtų garsinamas šalies vardas ir kuriamas palankus Lietuvos valstybės įvaizdis.

Nicos deklaracijoje „Dėl sporto specifinių savybių ir jo socialinės funkcijos Europoje, į kurią reikėtų atsižvelgti įgyvendinant bendrą politiką“ (2000 m.) pažymima, kad sportinė veikla turi būti prieinama kiekvienam vyrui ir moteriai, atsižvelgiant į jų individualius siekius ir gebėjimus, per organizuotas ar individualias varžybas ar laisvalaikio sporto renginius. Jungtinių Tautų (toliau JT), ES

dokumentai ragina vyriausybes, fondus, specializuotas agentūras ir su sportu susijusias organizacijas stiprinti šeimos, mokyklos, klubo, jaunimo asociacijos, vietos bendruomenės ir valstybės bei privataus sektoriaus bendradarbiavimą ir partnerystę tam, kad suderinti jų veiksmai paremtų kūno kultūros ir sporto visiems plėtotės programas, padėtų numatyti veiklos kryptis ir priemones sveikatos ir sportavimo naudai suprasti, kultūriniam suartėjimui skatinti, humanistinėms ir demokratinėms vertybėms įsitvirtinti.

3.2 EKONOMINIAI VEIKSNIAI

2007 metais Europos Komisija kartu su šalių valstybinėmis institucijomis, visuomeninėmis Europos sporto organizacijomis parengė ir patvirtino ES kompetencijas sporto srityje apibrėžiančią „Baltąją knygą“, kurios nuostatos įgalins kūno kultūrą ir sportą finansuoti tiesiogiai per atskiras programas.

Europos Sąjungos struktūriniais fondais kiekvienais metais geba pasinaudoti vis daugiau sporto, švietimo ir kultūrinių organizacijų. Taip pat vis daugiau lėšų sporto plėtotei skiria įvairūs vyriausybiniai, nevyriausybiniai bei kiti rėmėjai. Tačiau dėl dabartinės ekonominės padėties privačių rėmėjų parama sportui (ypač neolimpinėms sporto šakoms) šiuo metu yra ženkliai sumažėjusi.

3.3 SOCIALINIAI VEIKSNIAI

Kendo mūsų šalyje pradėtas kultivuoti 2005 m. pabaigoje – 2006 m. pradžioje kelių entuziastų grupelių. Per tą laiką kendo, kurį galima laikyti jauniausiu kovos menu mūsų šalyje, pamažu patraukė vis daugiau gerbėjų, kurių daugumą sudaro akademinį išsilavinimą turintys žmonės, norintys aktyviai praleisti laisvalaikį, ugdyti valingas charakterio savybes, įveikti stresą.

Paskutiniaisiais duomenimis, šiuo metu pasaulyje kendo užsiima apie dešimt mln. žmonių. Kendo populiarumą lėmė stiprus moralinis pagrindas, sąlyginai paprasta pradinė bazė, dinamiškumas, saugumas bei mažas traumų skaičius. Vienintelis sąlyginis minusas – stereotipai, jog kendo yra „elitinė ir brangi“ aktyvumo rūšis arba „pernelyg sportizuotas“ kovos menas. LKA pastangomis visuomenėje šios subjektyvios nuostatos buvo gerokai pakeistos. Tą rodo didėjantis praktikuotojų skaičius, teigiami kitų kovos sistemų ir menų specialistų atsiliepimai.

LKA kaip ir EKF bei FIK vykdo atvirą bei nesiekiančią pelno politiką, ragina šios sporto šakos entuziastus bendrauti bei bendradarbiauti. Kviečiami meistrai iš kitų šalių vesti seminarus Lietuvoje, vykstama į seminarus bei varžybas užsienyje. Lietuvos kendo praktikuotojai dalinasi savo patirtimi

visame pasaulyje. Akcentuojamas atviras bendravimas yra vienas iš kendo populiariausių veiksmų, pritraukiantis vis daugiau entuziastų.

Moksleiviai ir akademinis jaunimas yra perspektyvi grupė, kuri gali reprezentuoti Lietuvos kendo varžybose, todėl LKA taiko jiems nuolaidas.

Teigiamam kendo įvaizdžiui kurti pasitarnauja klubų „atvirų durų dienos“ bei pasirodymai įvairiuose renginiuose. Nuolat vyksta LKA narių pasirodymai Lietuvos sporto šventėse.

3.4. TARPTAUTINIAI VEIKSNIAI

2006 m. rugpjūčio mėn. Lietuvos teisingumo ministerija oficialiai leido kurti Lietuvos kendo asociaciją ir naudoti jos pavadinime Lietuvos vardą. Juridinio asmens statusas asociacijai suteiktas rugpjūčio 29 d. Asociacijos nariais panoro tapti ir lietuviai, laikinai studijuojantys ar dirbantys užsienyje ir praktikuojantys kendo vietiniuose klubuose.

Susipažinę su kendo situacija Lietuvoje, teigiamus įvertinimus jos atžvilgiu pareiškė D. Britanijos kendo asociacija, Suomijos ir Latvijos kendo federacijos.

2007 m. balandžio 26 dieną vykusiam Europos kendo federacijos (EKF) susirinkime Lisabonoje buvo svarstomas į jo dienotvarkę įtrauktas Lietuvos atstovų priėmimo į EKF klausimas. Lietuvos kendo asociacija balsų dauguma priimta į EKF. Šį faktą galima laikyti visų Lietuvos kendokų pastangų ir darbo pripažinimu.

2008 m. Briuselyje LKA veiklą teigiamai įvertino D. Britanijos kendo asociacijos (BKA) bei Visos Belgijos kendo federacijos (ABKF) atstovai ir davė rekomendacijas nerystei Tarptautinėje kendo federacijoje (FIK). LKA kandidatūra buvo svarstoma FIK asamblėjoje. Galimybė įvertinta teigiamai, po bandomojo laikotarpio 2012 m. LKA tapo Tarpautinės kendo federacijos nare.

3.5 ESAMA PADĖTIS LIETUVOJE IR ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

Šiuo metu Lietuvos kendo asociacijoje yra šie klubai, turintys juridinių asmenų statusą ir reguliariai ir metodiškai praktikuojantys kendo:

- 1) **Trijėga KenYuKai**, vadovas D. Sutkus (III dan kendo);
- 2) **Vilniaus Universiteto kendo klubas (VUKK)**, vadovas V. Almonaitis, (II dan kendo);
- 3) **Vilniaus kendo centras (VKC)**, vadovas G. Amkoladze, (II dan kendo);
- 4) **Aiki Shuren dojo**, vadovas E. Indra (II dan kendo).

5) **Lietuvos kariuomenės kendo klubas (LKKK)**, vadovas A. Motiejūnas (II dan kendo).

6) **Klaipėdos kendo centras (KKK)**, vadovas A. Bogužas (I kyu kendo).

7) **Taip pat** prie asociacijos šliejasi Lietuvos piliečiai, dirbantys ar studijuojantys užsienyje ir užsiiminėjantys kendo ten esančiuose klubuose („Butokukan“, Briuselis; „Hizen“ ir „Wakaba“, Londonas). Jų dalyvavimas asociacijoje nėra formalus ar pasyvus. Viešėdami Lietuvoje, jie dalyvauja kendo užsiėmimuose, dalinasi patirtimi, tarpininkauja, atstovauja LKA užsienyje.

Jokie kiti Lietuvoje kendo propaguojantys (ar teigiantys jog propaguoja kendo) klubai nėra LKA nariai. LKA neatsako už jai nepriklausančių klubų veiklą, jų vykdomas atestacijas, sportininkų parengimo metodikas ir pan.

Narystei asociacijoje paraiškas teikia tiek klubai, tiek pavieniai asmenys.

Asociacijos struktūra iš esmės atitinka analogiškų kitų šalių bei tarptautinių organizacijų struktūrą. Asociacijos vadovybę sudaro: Prezidentas, Valdyba, Sekretorius, Išdininkas, Renginių Organizatorius.

Valdybos komitetas (susideda iš Prezidento, Valdybos narių, Sekretoriaus, Išdininko, Renginių Organizatoriaus) susirenka kiekvieną ketvirtį spręsti dokumentų tvarkymo ir Asociacijos valdymo klausimų bei fiksuoti jos narių veiklą per praėjusį ketvirtį.

3.6 ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Kaip rodo patirtis, kendo klubą vidutiniškai suformuoja keli bendraminčiai, kurie vėliau tampa klubo branduoliu. Vidutinis klubo narių skaičius – keliolika žmonių, nors kartais jų skaičius gali siekti iki trisdešimties žmonių. Didesnis klubas nėra tikslingas ir paprastai tokiu atveju kuriamas naujas savarankiškas klubas. Lietuvoje toks atvejis jau yra – labiau pažengusių „Trijėga KenYuKai“ klubo instruktorių iniciatyva įkurtas VU kendo klubas.

Bendros statistikos duomenimis, kendo užsiiminėja įvairaus amžiaus grupių žmonės. Didesniąją dalį kendo praktikuotojų paprastai sudaro žmonės, turintys akademinį išsilavinimą. Kendo taip pat populiarus tiek moterų, tiek jaunimo tarpe. Kendo praktika yra puiki neformalaus ugdymo priemonė. Ji kelia struktūrizuotus tikslus, todėl užsiėmimų metu jaunimas realizuoja save, tuo pačiu metu ugdo socialinius įgūdžius ir valingąsias charakterio savybes.

Šiuo metu LKA vienija 50 narių, tačiau besidominčių kendo skaičius nuolat sparčiai auga.

3.7 KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS

Pagal nuostatas, galiojančias šiuolaikiniams japonų kovos menams, jų praktikuotojams suteikiami kvalifikaciniai laipsniai, kurie nustatomi atestacijų būdu. Dabartiniame kendo yra šeši mokinio laipsniai (jap. kyu) ir aštuoni meistro laipsniai (jap. dan). Atestacijų nuostatai, reglamentas, registravimas ir sertifikatų išdavimo tvarka turi būti oficialiai patvirtinti kiekvienos regioninės kendo klubus vienijančios asociacijos ir bendrais bruožais atitikti aukščiau stovinčios organizacijos (šiuo atveju Europos Kendo Federacijos bei Tarptautinės Kendo Federacijos) reikalavimus. Be to, suteikti dan lygiai privalo būti tvirtinami Europos Kendo Federacijos ir įtraukiami į jos registrą.

Remiantis EKF ir FIK nuostatomis, šiuo metu Lietuvoje savarankiškai galima organizuoti kvalifikacijos kėlimą iki 1 dan. Atestacijų skirtų aukštesnio laipsnio kvalifikacijai įgyti organizavimas ir rengimas privalo būti derinamas su EKF.

3.8 TRENIRUOTĖS IR JŲ METODIKA

Praktiniai užsiėmimai, orientuoti į įgūdžių lavinimą, yra pagrindinis kendo įsisavinimo metodas. Bazines žinias (etiketas, inventoriaus priežiūra ir pan.) pradedantysis perima iš instruktorių praktikos metu. Teorinės žinios tampa labiau aktualios pasiekus meistriškumo lygį ir/arba pradėjus pedagoginį darbą. Žinioms ir įgūdžiams įsisavinti gali būti naudojamas platus priemonių spektras: literatūra, video įrašų peržiūra, seminarai, kompleksiniai renginiai (pavyzdžiui, kursai ar specializuotos stovyklos).

3.9 DALYVAVIMAS VARŽYBOSE

Kendo yra varžybinis kovos menas. Varžybų tikslas gali būti keleriopas: dalyvavimas jose neleidžia blėsti kendo efektyvumui; gerinamas meistriškumas ir stiprinama moralė; varžybos yra svarbus konsoliduojantis ir socializuojantis veiksnys; galiausiai siekiama formalaus sportinio rezultato.

Kendo varžybos gali būti **klubinės, tarpklubinės, nacionalinės, tarptautinės bei pasaulinės.**

Nuo 2008 metų Vilniuje kasmet organzuojami oficialūs Lietuvos nacionaliniai kendo čempionatai, o Lietuvos kendo rinktinė kasmet dalyvauja Europos ir pasaulio čempionatuose.

3.10 RYŠIŲ SISTEMA

LKA turi internetinį puslapį, kuriame yra pateikiama informacija, susijusi su LKA vykdoma veikla, renginiais, nuostatomis, narystės formomis ir pan.

LKA sekretorius tvarko duomenų bazę, kurioje registruojami asociacijos nariai, jų kendo stažas bei turimi laipsniai.

LKA vadovybės atstovai turi priėjimą prie EKF duomenų bazės.

3.11 PLANAVIMO SISTEMA

LKA veikla planuojama vadovaujantis ilgalaikę kendo vystymo strategiją bei EKF ir IKF nustatomomis kendo plėtros gairėmis; kendo rinktinės sportininkų rengimas – tikslinėmis sportininkų rengimo programomis. Planavimas paprastai skirstomas į kasmetinius ciklus, kuriems nustatomi tikslai, kurie kasmet keliami vis aukštesni. Sudaromi priemonių planai, skiriami vykdytojais, lėšos, numatomi finansavimo šaltiniai.

3.12 FINANSINIAI IŠTEKLIAI

Kol kas LKA finansiškai yra priklausoma nuo privačių rėmėjų bei kasmetinių narystės įmokų. Dvi kendo įrangos kompanijos yra parėmusios Lietuvos nacionalinę rinktinę, suteikdamos nuolaidas įsigyjamai kendo įrangai. Keletas privačių rėmėjų yra finansiškai parėmę LKA rengiant nacionalinius čempionatus.

4. BENDROSIOS IŠVADOS

Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, atsivėrė naujų galimybių nevaržomai keliauti bei dalyvauti užsienio renginiuose, užsienio kendo meistrus kviestis į svečius bei gauti neįkainojamos naudos iš jų mokymų.

Pastaruoju metu, dėl priimtų politinių sprendimų bei nuostatų, susijusių su sportu, auga galimybė sporto šakų plėtrai gauti finansavimą iš ES struktūrinių fondų bei vyriausybinių organizacijų. Tačiau dėl susiklosčiusios ekonominės padėties Europoje ir Lietuvoje tapo sunkiau rasti privačių rėmėjų.

Lietuvos Kendo Asociacijos priėmimą į Europos Kendo Federaciją ir Tarptautinę Kendo Federaciją ir galima laikyti visų Lietuvos kendo praktikuotojų pastangų ir įtempo bei sunkaus darbo pripažinimu. Taip pat tai ženklas, jog kendo plėtra Lietuvoje juda tinkama linkme.

Nuolatos augantis kendo entuziastų skaičius bei kylanti jų kvalifikacija numato neblogas perspektyvas ateityje rengti daugiau ir aukštesnio lygio renginių Lietuvoje bei garsinti Lietuvos vardą užsienyje.

Remdamasi EKF ir FIK nuostatomis, LKA stengiasi plėtoti kendo, kelti narių techninį lygį bei organizuoti tarptautinius standartus atitinkančias varžybas bei atestacijas.

5. STRATEGINĖS IŠVADOS

Kadangi 1975 m. FIK paskelbta kendo koncepcija iš esmės visiškai atitinka EK iškeltas sporto plėtotės bei jo svarbos visuomenės ir individo gerovei gaires, LKA ir toliau stengsis nenukrypti nuo tikslo ugdyti aktyvią, valingą, atvirą, bendraujančią bei bendradarbiaujančią asmenybę per kardo naudojimo principus.

Asociacija ir toliau sieks kendo plėtotės Lietuvoje, savo narių meistriškumo augimo, tikslios bei aiškios informacijos apie kendo Lietuvoje sklaidos.

LKA ir toliau stengsis organizuoti vis aukštesnio lygio renginius (varžybas, seminarus, demonstracijas), pritraukti naujų narių, sukurti glaudesnius ryšius tarp jau esamų. Siekti „Kyumeikan“ kendo klubo stojimo į LKA.

Taip pat LKA stengsis skatinti instruktorių metodinių įgūdžių tobulėjimą rengti šio kovinio meno teisėjus.

LKA sieks Lietuvos kendokų įsitvirtinimo tarptautinėse varžybose, bei stengsis suburti vyrų, moterų, bei jaunių nacionalines rinktines, kurios bus lygiavertis bei stiprus priešininkas Europos ir Pasaulio čempionatuose.

LKA sustiprinti jau esamus ryšius su EKF ir FIK bei kitomis jos narėmis, bendradarbiaus su kitomis Lietuvos sporto organizacijomis ir skleis savo patirtį.

6. LAUKIAMI REZULTATAI

- Tvirta vieninga kendo bazė Lietuvoje.

- Jaunučių/jaunių, moterų kendo lygio kėlimas.
- Stiprios jaunių, moterų ir nacionalinės komandos.
- Kendo klubų bendradarbiavimas.
- Aukštos kvalifikacijos trenerių/instruktorių (tame tarpe skiriamų Tarptautinės kendo federacijos) vizitai ir rezidavimas Lietuvoje.
- Lietuvos reprezentavimas aukšto lygio kendo renginiuose užsienyje.

LKA Prezidentas

LKA sekretorius

E. Čiūtas

A. Geglis